

KAMULAŞTIRMASIZ ET ATMAYA DAYALI ALACAK DAVASINDA BOZMADAN SONRA TALEP ARTIRIM DİLEKÇESİ VERİLEBİLİR.

T.C.
TİRE
ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

KARAR

ESAS NO : 2005/487 Esas
KARAR NO : 2007/306

DAVA : Alacak
DAVA TARİHİ : 16/12/2005
KARAR TARİHİ : 16/10/2007

Yapılan açık yargılama sonucunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ : Davacılar vekilleri Tire, C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmaza davacıların müştereken ve iştirak halinde malik olduklarını, söz konusu taşınmaza davalı belediye tarafından yeşil alan, yol ve park yapılarak el konulduğunu, taşınmaz üzerinde herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi kamulaştırma bedeli de ödenmediğini, davacıların halen taşınmaza ilişkin emlak vergisini ödemeye devam ettiklerini belirterek, kamulaştırmaz el koyma suretiyle müvekkillerinin mülkiyet hakkı kullanımını fiilen ve tamamen ortadan kaldırılması nedeniyle fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere 10.000.-YTL nın davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı belediye vekili 19.01.2006 tarihli cevap dilekçesi ile, dava konusu taşınmaza idarenin müdahalede bulunup bulunmadığını yapılacak keşif ile belirleneceğini, ancak istenilen değer in fahiş olduğunu, uzman bilirkişi tarafından değerinin saptanması gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

Mahkememizce dava konusu taşınmaza ait tapu kayıtları, ölçekli krokiler ve emlak kayıtları getirilmiş, dosya içerisinde.

Mahkememizce taraf delilleri toplanmış, mahallinde konusunda uzman bilirkişi, taraf tanıkları ve mahalli bilirkişilerce keşif yapılmış, keşif sırasında dinlenen davacı tanıkları, dava konusu taşın- mazın davacılar a ait olduğunu, 1972 yılında bu bölgede imar uygulaması yapıldığını, imar uygulaması sonrasında söz konusu taşınmazın karşısında kalan 700 m2 lik bir yerin davacılar a bırakıldığını, dava konusu taşınmaza ise 2001 yılından itibaren etrafındaki taşınmazlar ile birlikte bir koşuyolu yaptırılıp, içerisine çam ağaçları dikildiğini, daha sonra park düzenlemesi yapıldığını, son olarak taşınmazın içine 2006 yıllarında bir trafo yapılarak belediyece düzenleme yapıldığını belirtmişlerdir.

Keşif sonrasında düzenlenen bilirkişi raporu ile dava konusu taşınmaza davalı belediye tarafından herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmaksızın 1972 yılında imar uygulaması ile yeşil alan olarak belirlendiğini, daha sonra da 2000 yıllarından itibaren içerisine yürüyüş yolları, trafo binası ve ağaçlandırma yapıldığı, taşınmazın hali hazır durumu itibarıyla üzerinde yapılaşmanın mümkün olmadığı, yapılması gerekli imar uygulamasına göre %35 düzenleme ortaklık payı çıkarıldıktan sonra kalacak 509,27 m2 üzerine herhangi bir bina yapılmasının mümkün olmadığı, buna göre bölgedeki mahalli rayice göre ve taşınmazın hali hazır durumu dikkate alınarak takdir edilen 20.-YTL m2 brim fiyatı üzerinden hesaplandığında değerinin 10.185,40 YTL olacağı belirtilmiştir.

Mahkememizce taraf vekillerinin itirazları nedeniyle mahallinde dava konusu taşınmaz ve emsal olarak bildirilen taşınmaz üzerinde konusunda uzman fen, inşaat ve mülk bilirkişileri aracılığıyla yeniden keşif yapılmış, keşif sonrasında düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla sonuç olarak davalı belediyece 25.3.1972 tarih ve 222 sayılı kararla onaylı parselasyon işlemi neticesinde imar planında yeşil alan olarak dava konusu taşınmazın oluşturulduğunu, bu taşınmazın imar uygulaması öncesi 7 pafta 6.5 ada 4 parselde kayıtlı 23.339 m2 alanlı parsel olduğunu, belediyeye ait aynı adada bulunan 5 parsel ile birlikte yapılan uygulama sonucu toplam 16.507,50 m2 alana sahip 50 adet imar parseli oluşturulduğu, bunlardan birinin de 783,50 m2 yüzölçümlü dava konusu taşınmaz olduğunu, imar uygulaması ile önceki malikler Zehra A. ve müştereklerinin kendilerine ait taşınmazdan %25,9 luk düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ve bir adet yeşil alan olarak ayrılmış parselde sahip olduklarını, ancak yeşil alan olarak belirlenen dava konusu taşınmazın halen davacılar adına tapuda kayıtlı olduğunu, dava konusu taşınmaz davacılar adına tescilli kalmasıyla düzenleme ortaklık payının yaklaşık %29,3 olarak uygulanmış olacağını, ancak uygulandığı dönem dikkate alındığında düzenleme ortaklık payının en fazla %25 oranında olması gerektiğini, günümüzde ise bu oranın %40 oranlarına kadar çıkabildiğini, taşınmaz üzerinde Tire Belediyesince 2000 li yıllardan itibaren başlayan çeşitli çevre düzenleme çalışmaları yapıldığını, komşu taşınmazlarla birlikte park haline getirildiğini ve üzerine trafo binası yapıldığını, hali hazır durumu itibarıyla üzerinde yapılaşma yapılmasının mümkün olmadığını, halen TC Devlet Demiryolları arazisine komşu olduğunu, üzerinde herhangi bir ticari yapılaşmanın mümkün olmadığını, tüm bu özellikleri dikkate alınarak dava tarihi itibarıyla m2 değerinin 10,50 YTL olarak belirlendiğini, keşif sırasında gezilen emsal taşınmazın da emsal olarak dikkate alınmayacağını zira yukarıda açıklandığı üzere dava konusu taşınmazın üzerinde yapılaşmanın mümkün olmadığı bir taşınmaz olduğunu belirterek, toplam değerinin 8.226,75 YTL olduğu belirtilmiştir.

Mahkememizce kanaat verici düzey ve yeterlilikte görülen ikinci keşif sonrası düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporu hükme esas alınmıştır.

Mahkememizce toplanan deliller ve dosya kapsamından, davalı belediye tarafından 1972 yılında yapılan imar uygulamaları ile davacılar ait 23.339 m2 yüzölçümlü 6.5 ada 4 parsel sayılı taşınmazın düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra toplam 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ile dava konusu imar planında yeşil alan olarak bırakılan taşınmazın davacılar verildiği, geri kalan kısmın ise açıklandığı üzere, düzenleme ortaklık payı olarak kamunun yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi ve yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılan pay olarak imar planında ayrıldığı, ancak dava konusu taşınmaz yeşil alan olarak bırakılmasına rağmen tapu kayıtlarında davacıların adlarına olan mülkiyet kayıtlarının değiştirilmediği, ayrıca dava konusu taşınmaz hakkında herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi bu yer için herhangi bir bedel ödendiğinin de iddia ve ispat edilemediği, dava konusu taşınmaza 2000 li yıllardan itibaren el atılarak üzerine koşuyolu, park düzenlemesi ve bir trafo binası yapıldığı, bu sebeple dava tarihi itibarıyla dava konusu taşınmaza ticari ve konut olarak herhangi bir yapılaşmanın mümkün olmadığı, ancak yukarıda açıklandığı üzere, taşınmaza kamulaştırma yapılmaksızın el atılması nedeniyle halihazır malik olan davacıların taşınmaza davalı belediyenin vaki müdahalesinin önlenmesi ya da dava tarihi itibarıyla rayice uygun belirlenecek bir bedel karşılığında taşınmazın davalı belediye adına tesciline karar verilmesini istemek konusunda seçimlik haklarının bulunduğu, bu sebeple düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla belirlenen vasıfları itibarıyla tespit edilen dava tarihi itibarıyla kıymetinin mahkememizce hüküm vermeye yeterli düzeyde olduğu kanaatine varıldığından davanın kısmen kabulüne dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere,

DAVANIN KISMEN KABULÜ ile,

- 1- 8.226,75 YTL nın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle davalıdan alınarak davacılar verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine,
- 2- Karar kesinleştiğinde dava konusu Tire C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parsel sayılı 783,50 m2 yüzölçümlü arsa vasıflı taşınmazın tapu kaydının iptali ile davalı Belediye adına tapuya kayıt ve tesciline,
- 3- Alınması gereken 445.-YTL harçtan peşin alınan 135.-YTL harcın mahsubu ile bakiye 310.-YTL harcın davalıdan tahsiline,
- 4- Davacı tarafından yapılan 544.-YTL yargılama giderinden davanın kabul ve red oranına göre 475.-YTL sınırı davalıdan alınarak davacıya verilmesine,
- 5- Davacı kendisini vekille temsil ettirdiğinden 987,25 YTL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,
- 6- Davalı kendisini vekille temsil ettirdiğinden reddedilen kısım yönünden 450.-YTL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, dair davacı vekilinin yüzüne karşı davalı tarafın yokluğunda Yasa yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 16/10/2007

T.C.

YARGITAY

5. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2008/15428

KARAR NO : 2009/390

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Tire Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 16/10/2007

NUMARASI : 2005/487 - 2007/306

DAVACI : Z.B. vs. Vek. Av. F.B.

DAVALI : T. Belediye Başkanlığı Vek. Av. İ. B.

Taraflar arasındaki kamulaştırmaz el atılan taşınmaz bedelinin tahsili davasından dolayı yapılan yargılama sonunda: Davanın kısmen kabulüne dair verilen yukarıda gün ve sayıları yazılı hükmün Yargıtay'ca incelenmesi taraf vekillerince yönünden verilen dilekçeler ile istenilmiş olmakla, dosyadaki belgeler okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

- KARAR -

Dava, kamulaştırmaz el atılan taşınmaz bedelinin tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, hüküm taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Dava konusu taşınmazın bir bölümü üzerinde bulunan trafo binası, dava açıldıktan sonra yargılama safhasında inşaa edildiğinden ve davadan önce taşınmazın tamamı kamulaştırma yapılmaksızın park haline getirildiğinden, trafo bedeli ile zemin bedelinin davalı Belediye Başkanlığından tahsiline karar verilmesinde bir isabetsizlik görülmemiştir. Ancak;

Mahkemece bilirkişi incelemeleri yaptırılmış ise de, hükme esas alınan bilirkişi raporu geçersizdir. Şöyle ki;

Kamulaştırmaz el atma davalarında da, Kamulaştırma Kanununun değer biçmeye ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır.

Dava konusu taşınmaz arsa niteliğindedir. Kamulaştırma Kanununun 11/1-g maddesi uyarınca, arsaların bedelinin değerlendirme gününden önceki özel amacı olmayan satışlara göre belirlenmesi gerekir.

Hükme esas alınan bilirkişi raporunda, emsal taşınmazın yapılaşmaya uygun olduğu, dava konusu taşınmazın ise yapılaşma alanı içinde bulunmadığı ve ayrıca teknik olarak kıyaslanmalarının da mümkün olmadığı açıklanarak, sonuçta piyasa rayicinden söz edilerek soyut ifadelerle taşınmaza değer biçildiğinden, bu rapora göre hüküm kurulması mümkün değildir. Taraflara emsal göstermeleri için yeniden imkan tanınması, lüzumu halinde resen emsal celbi yoluna gidilmesi ve dava konusu taşınmaz değerinin emsal karşılaştırması suretiyle tesbiti için yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu ile keşif yapılması ve sonucuna göre karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, eksik inceleme ile hüküm kurulması, Doğru görülmemiştir.

Taraf vekillerinin temyiz itirazları yerinde olduğundan hükmün açıklanan nedenlerle H.U.M.K.nun 428. maddesi gereğince **BOZULMASINA**, davalı idareden peşin alınan 111,30.-TL. temyiz harcından, alınmayan 60,00-YTL. başvurma harcının mahsubu ile kalan 51,30.-TL. harcın istenildiğinde iadesine ve davacıdan peşin alınan 111,30.-TL. temyiz harcından, alınmayan 60,00-YTL. başvurma harcının mahsubu ile kalan 51,30.-TL. harcın istenildiğinde iadesine, 22.01.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
O.Özgürel	N.Başsorgun	E.Buyurgan	N.Kayıran	A.Z.Tepedelenlioğlu

ESAS NO : 2009/295 Esas

KARAR NO : 2011/433

DAVA : Alacak
DAVA TARİHİ : 10/06/2009
KARAR TARİHİ : 27/10/2011
KARARIN YAZILDIĞI TARİH : 11/11/2011

Mahkememizde görülmekte bulunan Alacak davasının yapılan açık yargılamasının sonunda,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

Davacılar vekilleri Tire, C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmaza davacıların müştereken ve iştirak halinde malik olduklarını, söz konusu taşınmaza davalı belediye tarafından yeşil alan, yol ve park yapılarak el konulduğunu, taşınmaz üzerinde herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi kamulaştırma bedeli de ödenmediğini, davacıların halen taşınmaza ilişkin emlak vergisini ödemeye devam ettiklerini belirterek, kamulaştırmaz el koyma suretiyle müvekkillerinin mülkiyet hakkı kullanımını fiilen ve tamamen ortadan kaldırılması nedeniyle fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere 10.000.-YTL nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı belediye vekili 19.01.2006 tarihli cevap dilekçesi ile, dava konusu taşınmaza idarenin müdahalede bulunup bulunmadığını yapılacak keşifle belirleneceğini, ancak istenilen değer in fahiş olduğunu, uzman bilirkişi tarafından değerinin saptanması gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

Mahkememizce dava konusu taşınmaza ait tapu kayıtları, ölçekli krokiler ve emlak kayıtları getirilmiş, dosya içerisinde.

Mahkememizce taraf delilleri toplanmış, mahallinde konusunda uzman bilirkişi, taraf tanıkları ve mahalli bilirkişilerce keşif yapılmış, keşif sırasında dinlenen davacı tanıkları, dava konusu taşınmazın davacılara ait olduğunu, 1972 yılında bu bölgede imar uygulaması yapıldığını, imar uygulaması sonrasında söz konusu taşınmazın karşısında kalan 700 m2 lik bir yerin davacılara bırakıldığını, dava konusu taşınmaza ise 2001 yılından itibaren etrafındaki taşınmazlar ile birlikte bir koşuyolu yaptırılıp, içerisine çam ağaçları dikildiğini, daha sonra park düzenlemesi yapıldığını, son olarak taşınmazın içine 2006 yıllarında bir trafo yapılarak belediyece düzenleme yapıldığını belirtmişlerdir.

Keşif sonrasında düzenlenen bilirkişi raporu ile dava konusu taşınmaza davalı belediye tarafından herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmaksızın 1972 yılında imar uygulaması ile yeşil alan olarak belirlendiğini, daha sonra da 2000 yıllarından itibaren içerisine yürüyüş yolları, trafo binası ve ağaçlandırma yapıldığı, taşınmazın hali hazır durumu itibariyle üzerinde yapılaşmanın mümkün olmadığı, yapılması gerekli imar uygulamasına göre %35 düzenleme ortaklık payı çıkarıldıktan sonra kalacak 509,27 m2 üzerine herhangi bir bina yapılmasının mümkün olmadığı, buna göre bölgedeki mahalli rayice göre ve taşınmazın hali hazır durumu dikkate alınarak takdir edilen 20.-YTL m2 brim fiyatı üzerinden hesaplandığında değerinin 10.185,40 YTL olacağı belirtilmiştir.

Mahkememizce taraf vekillerinin itirazları nedeniyle mahallinde dava konusu taşınmaz ve emsal olarak bildirilen taşınmaz üzerinde konusunda uzman fen, inşaat ve mülk bilirkişileri aracılığıyla yeniden keşif yapılmış, keşif sonrasında düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla sonuç olarak davalı belediyece 25.3.1972 tarih ve 222 sayılı kararla onaylı parselasyon işlemi neticesinde imar planında yeşil alan olarak dava konusu taşınmazın oluşturulduğunu, bu taşınmazın imar uygulaması öncesi 7 pafta 6.5 ada 4 parselde kayıtlı 23.339 m2 alanlı parsel olduğunu, belediyeye ait aynı adada bulunan 5 parsel ile birlikte yapılan uygulama sonucu toplam 16.507,50 m2 alana sahip 50 adet imar parseli oluşturulduğu, bunlardan birinin de 783,50 m2 yüzölçümlü dava konusu taşınmaz olduğunu, imar uygulaması ile önceki malikler Zehra A. ve müştereklerinin kendilerine ait taşınmazdan %25,9 luk düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ve bir adet yeşil alan olarak ayrılmış parselde sahip olduklarını, ancak yeşil alan olarak belirlenen dava konusu taşınmazın halen davacılar adına tapuda kayıtlı olduğunu, dava konusu taşınmaz davacılar adına tescilli kalmasıyla düzenleme ortaklık payının yaklaşık %29,3 olarak uygulanmış olacağını, ancak uygulandığı dönem dikkate alındığında düzenleme ortaklık payının en fazla %25 oranında olması gerektiğini, günümüzde ise bu oranın %40 oranlarına kadar çıkabildiğini, taşınmaz üzerinde Tire Belediyesince 2000 li yıllardan itibaren başlayan çeşitli çevre düzenleme çalışmaları yapıldığını, komşu taşınmazlarla birlikte park haline getirildiğini ve üzerine trafo binası yapıldığını, hali hazır durumu itibariyle üzerinde yapılaşma yapılmasının mümkün olmadığını, halen TC Devlet Demiryolları arazisine komşu olduğunu, üzerinde herhangi bir ticari yapılaşmanın

mümkün olmadığını, tüm bu özellikleri dikkate alınarak dava tarihi itibarıyla m2 değerinin 10,50 YTL olarak belirlendiğini, keşif sırasında gezilen emsal taşınmazın da emsal olarak dikkate alınmayacağını zira yukarıda açıklandığı üzere dava konusu taşınmazın üzerinde yapılaşmanın mümkün olmadığı bir taşınmaz olduğunu belirterek, toplam değerinin 8.226,75 YTL olduğu belirtilmiştir.

Mahkememizce kanaat verici düzey ve yeterlilikte görülen ikinci keşif sonrası düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporu hükme esas alınmıştır.

Mahkememizce toplanan deliller ve dosya kapsamından, davalı belediye tarafından 1972 yılında yapılan imar uygulamaları ile davacılara ait 23.339 m2 yüzölçümlü 6.5 ada 4 parsel sayılı taşınmazın düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra toplam 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ile dava konusu imar planında yeşil alan olarak bırakılan taşınmazın davacılara verildiği, geri kalan kısmın ise açıklandığı üzere, düzenleme ortaklık payı olarak kamunun yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi ve yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılan pay olarak imar planında ayrıldığı, ancak dava konusu taşınmaz yeşil alan olarak bırakılmasına rağmen tapu kayıtlarında davacıların adlarına olan mülkiyet kayıtlarının değiştirilmediği, ayrıca dava konusu taşınmaz hakkında herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi bu yer için herhangi bir bedel ödendiğinin de iddia ve ispat edilemediği, dava konusu taşınmaza 2000 li yıllardan itibaren el atılarak üzerine koşuyolu, park düzenlemesi ve bir trafo binası yapıldığı, bu sebeple dava tarihi itibarıyla dava konusu taşınmaza ticari ve konut olarak herhangi bir yapılaşmanın mümkün olmadığı, ancak yukarıda açıklandığı üzere, taşınmaza kamulaştırma yapılmaksızın el atılması nedeniyle halihazır malik olan davacıların taşınmaza davalı belediyenin vaki müdahalesinin önlenmesi yada dava tarihi itibarıyla rayice uygun belirlenecek bir bedel karşılığında taşınmazın davalı belediye adına tesciline karar verilmesini istemek konusunda seçimlik haklarının bulunduğu, bu sebeple düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla belirlenen vasıfları itibarıyla tespit edilen dava tarihi itibarıyla kıymetinin mahkememizce hüküm vermeye yeterli düzeyde olduğu kanaatine varılarak davanın kısmen kabulüne ilişkin hüküm kurulmuş, bu hükmün yasal süresi içinde temyizi üzerine Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 2009/390 karar sayılı ilamı ile dava konusu taşınmazın arsa niteliğinde olduğu, kamulaştırmaz el atma davalarında da, kamulaştırma kanununun değer biçmeye ilişkin hükümlerinin kıyasen uygulandığı buna göre , taraflara emsal göstermeleri için imkan sağlanarak gereği durumunda resen emsal tespit edilerek dava konusu taşınmaz değerinin emsal karşılaştırması suretiyle tespiti için yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu ile keşif yapılarak sonucuna göre karar verilmesi gerektiği kanaati ile hüküm bozularak mahkememize iade edilmiş,bozmadan sonraki usul işlemler tamamlanarak usul ve yasaya uygun olduğu kanaatine varılan Yargıtay bozma ilamına uyulmak suretiyle bozma ilamı gerekleri yerine getirilerek keşif yapılmış emsal taşınmazlara ilişkin tapu kayıtları celp edilmiş ve bilirkişilerden emsallerde incelenmek suretiyle somut emsal belirlenerek bu emsalın dava konusu taşınmazla karşılaştırması yapılarak buna göre özelliklerde dikkate alınarak taşınmazın toplam değeri bulunmuş bu emsalın mahkememizcede, uygun emsal olduğu bilirkişilerce ayrıntılı şekilde inceleme ve değerlendirme yapılarak somut emsal irdelemesine gidildiği esas alınan emsal ile dava konusu taşınmazın kiriterlerde gözetilerek avantaj ve dezavantajlarının karşılaştırılarak taşınmazın birim değerinin bulunmasının yerinde olduğu , bilirkişi raporuna itibar etmek gerektiği kanaatine varılarak bilirkişilerce saptanan taşınmaz değerine itibar edilmiş davacı yan fazlaya ilişkin haklarını saklı tutmuş olmakla ıslan dilekçesi sunulmuş gerekli harç yatırılmış davanın niteliği gereği dava açılmakla temerrüde düşüldüğünden yine davanın özelliği haksız fiil niteliğinde olması da dikkate alınarak buna göre dava tarihinden işleyecek faiz ile (talepte gözetilerek)davanın kabulüne dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM ; Yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere,

DAVACININ DAVASININ KABULÜNE,

86.185,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte davalıdan alınarak davacılara ödenmesine,

Karar kesinleştiğinde dava konusu taşınmazın tapu kaydının iptali ile davalı Belediye adına tapuya kayıt ve tesciline,

Bozmadan sonra yapılan 320 TL yargılama gideri ile bozmadan önce yapılan 544 TL yargılama gideri olmak üzere toplam 864 TL yargılama giderinin davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

Alınması gereken harç 5.119,38 TL olduğundan peşin alınan (ıslah harcıda dahil) 1.266,35 TL'nin mahsubu ile bakiye 3.853,03 TL harcın davalıdan tahsili ile hazineye irat kaydına,

8.764,80 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine,

Dair,davacı ve davalı vekilinin yüzüne karşı kararın tebliğinden itibaren 15 günlük süre içinde Yargıtay'da temyiz yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 11/11/2011

T.C.

YARGITAY

5. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2012/3523

KARAR NO : 2012/12122

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Tire Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 27/10/2011

NUMARASI : 2009/295 - 2011/433

DAVACI : Z.B. vd. Vek. Av. M.A.B.

DAVALI : T. Belediye Başkanlığı Vek. Av. B.T.

Taraflar arasındaki kamulaştırmaz el atılan taşınmaz bedelinin tahsili davasından dolayı yapılan yargılama sonunda: Davanın kabulüne dair verilen yukarıda gün ve sayıları yazılı hükmün Yargıtay'ca incelenmesi davalı idare vekili yönünden verilen dilekçe ile istenilmiş olmakla, dosyadaki belgeler okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

- K A R A R -

Mahkemece bozma ilamına uyularak işlem ve inceleme yapılmıştır. Ancak;

HUMK'nun 84. ve Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.02.1948 gün ve 10/3 sayılı kararına göre bozmadan sonra ıslah mümkün değildir. Fazlaya dair hakların ek dava açılmak suretiyle talep edilmesi gerekir.

Bu itibarla dava dilekçesindeki miktar üzerinden hüküm kurulmak gerekirken ıslah dilekçesindeki talep nazara alınarak fazlaya hükmedilmesi,

Doğru görülmemiştir.

Davalı idare vekilinin temyiz itirazları yerinde olduğundan hükmün açıklanan nedenlerle H.U.M.K.nun 428. maddesi gereğince **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istenildiğinde ödeyene iadesine ve temyize başvurma harcının Hazineye irad kaydedilmesine, 07.06.2012 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
B.Yıldırım	A.Z.Tepedelenlioğlu	Ö.Avcı	D.M.Cevher	M.Kış

T.C.
TİRE
ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2012/473 Esas
KARAR NO : 2012/499

DAVA : Alacak
DAVA TARİHİ : 16/12/2005
KARAR TARİHİ : 18/12/2012
KARARIN YAZILDIĞI TARİH : 18/01/2013

Mahkememizde görülmekte bulunan Alacak davasında yapılan açık yargılamasının sonunda verilen 27.10.2011 tarih 2009/295 E 2011/433 K sayılı ilamın Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 2012/3523 E 2012/12122 K sayılı 07.06.2012 tarihli bozma ilamıyla bozulması sonucunda yeniden yapılan duruşma sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

Davacılar vekilleri Tire, C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmaza davacıların müştereken ve iştirak halinde malik olduklarını, söz konusu taşınmaza davalı belediye tarafından yeşil alan, yol ve park yapılarak el konulduğunu, taşınmaz üzerinde herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi kamulaştırma bedeli de ödenmediğini, davacıların halen taşınmaza ilişkin emlak vergisini ödemeye devam ettiklerini belirterek, kamulaştırmaz el koyma suretiyle müvekkillerinin mülkiyet hakkı kullanımını fiilen ve tamamen ortadan kaldırılması nedeniyle fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere 10.000.-YTL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı belediye vekili 19.01.2006 tarihli cevap dilekçesi ile, dava konusu taşınmaza idarenin müdahalede bulunup bulunmadığını yapılacak keşifle belirleneceğini, ancak istenilen değer fahiş olduğunu, uzman bilirkişi tarafından değerinin saptanması gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

Mahkememizce 2005/487 E 2007/306 K sayılı yargılamada hüküm sonucunda, toplanan deliller ve dosya kapsamından, davalı belediye tarafından 1972 yılında yapılan imar uygulamaları ile davacılar ait 23.339 m2 yüzölçümlü 6.5 ada 4 parsel sayılı taşınmazın düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra toplam 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ile dava konusu imar planında yeşil alan olarak bırakılan taşınmazın davacılar verildiği, geri kalan kısmın ise açıklandığı üzere, düzenleme ortaklık payı olarak kamunun yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi ve yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılan pay olarak imar planında ayrıldığı, ancak dava konusu taşınmaz yeşil alan olarak bırakılmasına rağmen tapu kayıtlarında davacıların adlarına olan mülkiyet kayıtlarının değiştirilmediği, ayrıca dava konusu taşınmaz hakkında herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi bu yer için herhangi bir bedel ödendiğinin de iddia ve ispat edilemediği, dava konusu taşınmaza 2000 li yıllardan itibaren el atılarak üzerine koşuyolu, park düzenlemesi ve bir trafo binası yapıldığı, bu sebeple dava tarihi itibarıyla dava konusu taşınmaza ticari ve konut olarak herhangi bir yapılaşmanın mümkün olmadığı, ancak yukarıda açıklandığı üzere, taşınmaza kamulaştırma yapılmaksızın el atılması nedeniyle halihazır malik olan davacıların taşınmaza davalı belediyenin vaki müdahalesinin önlenmesi ya da dava tarihi itibarıyla rayice uygun belirlenecek bir bedel karşılığında taşınmazın davalı belediye adına tesciline karar verilmesini istemek konusunda seçimlik haklarının bulunduğu, bu sebeple düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla belirlenen vasıfları itibarıyla tespit edilen dava tarihi itibarıyla 8.226,75 YTL'nin karar her iki tarafça temyiz edilmiş, Yargıtay 5. Hukuk Dairesince 22.01.2009 tarih 2008/15428 E 2009/390 K sayılı ilamıyla trafo bedeli ve zemin bedelinin davalı Belediyeden tahsiline dair hükümde bir isabetsizlik bulunmadığı ancak KK'nın 11/1-g hükmü gereğince taşınmaz değerinin belirlendiği bilirkişi raporu eksik araştırmaya dayandığı belirtilerek bozulduğu görülmüştür. Bozmadan sonra dava dosyası mahkememiz esasının 2009/295 sırasına kaydedilmiş, bozma ilamı gerekleri yerine getirilerek keşif yapılmış emsal taşınmazlara ilişkin tapu kayıtları celp edilmiş ve bilirkişilerden emsallerde incelenmek suretiyle somut emsal belirlenerek bu emsalin dava konusu taşınmazla karşılaştırması yapılarak buna göre özelliklerde dikkate alınarak taşınmazın toplam değeri bulunmuş,25.07.2011 tarihli bilirkişi heyeti raporunda taşınmazın değerinin dava tarihi itibarıyla 86.185,00 TL olarak bulunmuş, davacı dilekçesini 30.09.2011 tarihli dilekçesinde fazlaya ilişkin hakları saklı tutulduğundan ıslah etmiş ve mahkemece bilirkişi raporundaki değer esas alınarak 27.10.2011 tarih 2009/295 E 2011/433 K sayılı hüküm kurulmuştur. Bu kararın davalı Belediye tarafından temyizi üzerine Yargıtay 5. Hukuk Dairesi 2012/3523 E 2012/12122 K sayılı 07.06.2012 tarihli bozma ilamında "HUMK.'nun

84. ve Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.02.1948 gün ve 10/3 sayılı kararına göre bozmadan sonra ıslah mümkün değildir. Fazlaya dair hakların ek dava açılmak suretiyle talep edilmesi gerekir. Bu itibarla dava dilekçesindeki miktar üzerinden hüküm kurulmak gerekirken ıslah dilekçesindeki talep nazara alınarak fazlaya hükmedilmesi, Doğru görülmemiştir." gerekçesiyle mahkememiz kararı bozulmuştur.

Davacı vekili Yargıtay Bozma ilamına karşı 14.12.2012 tarihli dilekçesini sunmuştur.

Bozma ilamından sonra dava dosyasının yeniden incelenmesi ve yapılan duruşma sonunda mahkememiz bozmadan önce 2009/295 sayılı dosyada yapılan yargılamanın bozma ilamı üzerine olduğu, bozma ilamının davacı lehine hükümler içerdiği, davacının fazlaya ilişkin hakların saklı tutulması suretiyle dava açtığı, önceki verilen hüküme bilirkişi raporunun bozma ilamındaki gerekçelerle geçersiz kabul edilerek esastan bozulduğu ve yeniden keşif ve bilirkişi incelemesi yapıldığı kısaca tahkikatın bozma ilamından sonraki yargılamada devam ettiği açıktır. Mülga HUMK'un 84. maddesi gereğince ıslah tahkikata tabi davalarda tahkikat bitene kadar yapılabilecektir. Mahkememiz 2009/295 sayılı dosyasında verilen karardan sonra yürürlüğe giren 6100 Sayılı HMK'nın 107. maddesi gereğince davacı dava tarihinde alacağı miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, alacaklı, hukuki ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirtmek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir, karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesinin mümkün olduğu anda davacı, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın davanın başında belirtmiş olduğu talebini artırabilir.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.02.1948 tarih ve 10/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında "bozmadan sonra ıslah yapılamaz" kuralının her hangi bir somut uyuşmazlığa uygulanabilmesi için bozma ilamının taraflardan biri lehine "usulü kazanılmış hak" doğurmuş olması gerekmektedir. Şayet bozma ilamı bu niteliği haiz de değilse, söz konusu IBK kararının emsal olarak uygulanabilme imkanı da bulunmamaktadır. Yargıtay'ın bozma ilamı ile değil, mahkemenin bu bozma ilamına uymasıyla bozma ilamına bağlı bir usulü müktesep hak doğar. Şayet yerel mahkeme, bozma ilamına uymayıp da eski kararında direnecek olursa, bozma ilamıyla oluşan herhangi bir usulü müktesep haktan da söz edilemeyecektir. Yargıtay'ın bozma ilamına uyulmasına karar vermesinden sonra, bozma ilamının içeriğine aykırılık oluşturabilecek şekilde yeni bir karar vermesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, bozma ilamına uyma kararı, ilam lehine olan taraf açısından bir usulü müktesep hak doğurmaktadır. Ayrıca, bozma kararı kapsamı dışında kalan hususlar da, durum lehine olan taraf açısından usulü müktesep hak meydana getirmiş olmaktadır. Mahkememiz dosyasında ilk bozma ilamının gerekçesi ve yeniden tahkikat yapılması nedeniyle davalı belediye bakımından bir usulü müktesep hak doğmamıştır. Davalı tarafça ıslaha da itiraz edilmemiştir.

15.03.2006 tarih ve 2006/9-21 E. - 2006/72 K. Sayılı Hukuk Genel Kurul kararında; Yargıtay bozma ilamından sonra yerel mahkemenin herhangi bir tahkikat yapıp yapmadığı değerlendirilmiş ve ıslah talebinin buna göre değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Müddebahte ıslah yapılamayacağına dair HUMK'nun 87. maddesinin son tuncesi, Anayasa Mahkemesinin 1999/1 E. - 1999/33 K. sayılı kararı ile Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle 20.07.1999 tarihinde iptal edilmiş ve dava değerinin sonradan ıslah yoluyla artırılabilmesi imkanı getirilmiştir. Açmış olduğu kısmi davada fazlaya ilişkin haklarını saklı tutan davacı taraf, 1999 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı sonrasında, alacağının kalan kısmı için ek dava açmak yerine asıl davada ıslah talebinde bulunma imkanına kavuşmuş bulunmaktadır. Bu iptal kararıyla HUMK'un 87. maddesinin yürürlükten kalkana kadarki son hali ve aynı zamanda 6100 sayılı HMK'nın 107. maddesinin 1948 tarihli bu İBK'dan sonra yürürlüğe girmiş kanunlar olması ve ıslahın fazlaya ilişkin haklarını saklı tutan davacının talep sonucuna ilişkin olması nedeniyle; mahkememiz 2009/295 sayılı dosyasındaki bilirkişi raporunun da incelenen hususlar bakımından usul ve yasaya uygun olduğu görülerek mahkememiz 27.10.2010 tarihli kararında direnilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1- Mahkememiz 2009/295 E 2011/433 K sayılı 27.10.2010 tarihli kararında DİRENİLMESİNE ve bu nedenle davanın KABULÜNE, 25.07.2011 tarihli bilirkişi heyeti raporunda hesaplanan 86.185,00 TL'NİN Dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte DAVALIDAN ALINARAK DAVACILARA ÖDENMESİNE,

Dava konusu Tire, C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmazın tapu kaydının iptali ile davalı Belediye adına TAPUYA KAYIT VE TESCİLİNE,

2- Bozmadan sonra yapılan 320 TL keşif bilirkişi incelemesi ve tebligattan ibaret yargılama gideri ile bozmadan önce yapılan 544 TL keşif bilirkişi incelemesi ve tebligattan ibaret yargılama gideri ve 1266,35 TL ıslah harcı ve peşin harç toplamı olmak üzere davacının yaptığı toplam 2130.35 TL yargılama giderinin davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

3- Alınması gereken harç 5.119,38 TL olduğundan peşin alınan (ıslah harcı da dahil) 1.266,35 TL'nin mahsubu ile bakiye 3.853,03 TL bakiye ilam harcı davalı belediyece yatırıldığından bu konuda hüküm kurulmasına yer olmadığına,

4- AAÜT'nin üçüncü kısmı gereğince hesaplanan 8.944,80 TL nispi vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine,

Dair, kararın tebliğinden itibaren 15 günlük süre içinde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda temyiz yasa yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 18/12/2012

T.C.

YARGITAY

5. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2013/24283

KARAR NO : 2013/17243

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Tire 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 18/12/2012

NUMARASI : 2012/473 - 2012/499

DAVACI : Z.B. vd.

DAVALI : T. Belediye Başkanlığı

Dava, kamulaştırmasız el atılan taşınmaz bedelinin tahsili istemine ilişkin olup, Dairemizce verilen bozma kararına karşı yerel mahkemece eski hükümde direnilmiş olmakla, dosyanın **Hukuk Genel Kurulu Başkanlığına** gönderilmek üzere **Yargıtay Birinci Başkanlığına SUNULMASINA**, 08.10.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
N.Başsorgun	A.Z.Tepedelenlioğlu	Ö.Avcı	M.Cevher	M.Kış

ESAS NO : 2013/5-2008
KARAR NO : 2013/1665

YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Tire 1. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 18/12/2012
NUMARASI : 2012/473 - 2012/499
DAVACI : 1- Z.B. ve diğerleri vekilleri Av. A.A.B., Av. F. B.
DAVALI : T. Belediye Başkanlığı vekili Av. B.T.

Taraflar arasındaki "Alacak" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Tire 1. Asliye Hukuk Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 27.10.2011gün ve 2009/295 E - 2011/433 K. sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 5. Hukuk Dairesi'nin 07.06.2012 gün ve 2012/3523 E. - 2012/12122 K. sayılı ilamıyla bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Davalı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüldü:

Mahkeme kararlarında nelerin yazılacağı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297. maddesinde belirtilmiştir. Hüküm sonucu kısmında gerekçeye ait her hangi bir söz tekrar edilmeksizin isteklerin her biri hakkında verilen hükümlerle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların sıra numarası altında açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerekir.

HMK'nun 294. maddesinin 3 fıkrasında ise "Hükümün tefhimi herhalde hüküm sonucunun duruşma tutanağına geçirilerek okunması suretiyle olur" hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, bozma kararı ile ilk hüküm hayatiyetini yitirdiğinden ona atıf suretiyle hüküm tesisinin yukarıda açıklanan kurallara uygun düşmeyeceği de aşikardır.

Nitekim Yargıtay'ın yerleşmiş görüşü de bu yöndedir (Hukuk Genel Kurulu'nun 19.6.1991 gün 323-391 sayılı; 10.09.1991 gün 281-415 sayılı; 25.9.1991 gün 355-440 sayılı; 05.12.2007 gün 981-936 sayılı; 23.01.2008 gün 29-4 sayılı; 05.10.2011 gün 607-604 kararları).

Somut olaya gelince; mahkemece aslolan kısa kararda yukarıda açıklanan mevzuata uygun hüküm fıkrası oluşturulmamış sadece "önceki kararda direnilmesine " denilerek önceki karara atıf yapılmakla yetinilmiştir.

Bu durumda, yukarıda açıklanan ilkeler çerçevesinde usulün öngördüğü anlamda oluşturulmuş bir hüküm bulunmadığı gibi, direnme kararlarını denetleyen Hukuk Genel Kurulu tarafından incelenebilecek nitelikte teknik anlamda bir direnme hükmü de bulunmadığı her türlü duraksamadan uzaktır.

Şu durumda mahkemece yapılacak iş; dosya kapsamı dikkate alınarak taraflara yüklenen borç ve tanınan hakkın sıra numarası altında belirtildiği açık, infazda şüphe ve tereddüt uyandırmayacak biçimde, usulün aradığı niteliklere haiz kısa karar ve buna uygun gerekçeli karar oluşturulmasıdır.

Mahkemenin, yukarıda ayrıntılarıyla açıklanan biçimde usulün öngördüğü niteliklere haiz bulunmayan kısa kararı usul ve yasaya uygun değildir.

Direnme kararının bu nedenle bozulması gerekmiştir.

S O N U Ç : Direnme kararının yukarıda gösterilen nedenden dolayı 6217 sayılı Kanunun 30.maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na eklenen "Geçici madde 3" atfıyla uygulanmakta olan 1086 sayılı H.U.M.K.'nin 429. maddesi gereğince usulden **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, istek halinde temyiz peşin harcın yatırana geri verilmesine, aynı Kanun'un 440. maddesi uyarınca, hükmün tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere 06.12.2013 gününde, oybirliği ile karar verildi.

T.C.

TİRE

1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2014/76 Esas

KARAR NO : 2014/167

DAVA : Alacak

DAVA TARİHİ : 16/12/2005

KARAR TARİHİ : 29/04/2014

Mahkememizde görülmekte bulunan Alacak davasında yapılan açık yargılamasının sonunda verilen 27.10.2011 tarih 2009/295 E 2011/433 K sayılı ilamın Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 2012/3523 E 2012/12122 K sayılı 07.06.2012 tarihli bozma ilamıyla bozulması sonucunda yeniden yapılan duruşma sonunda bozma ilamına karşı direnme sonucu verilen 2012/473 E 2012/499 K sayılı 18.12.2012 tarihli kararının Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2013/5-2008 E 2013/1665 K sayılı 06.12.2013 tarihli kararıyla usulden bozulması üzerine bu bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

Davacılar vekilleri Tire, C. Mahallesi Ç. Mevki 7 pafta 1.0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmaza davacıların müştereken ve iştirak halinde malik olduklarını, söz konusu taşınmaza davalı belediye tarafından yeşil alan, yol ve park yapılarak el konulduğunu, taşınmaz üzerinde herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi kamulaştırma bedeli de ödenmediğini, davacıların halen taşınmaza ilişkin emlak vergisini ödemeye devam ettiklerini belirterek, kamulaştırmaz el koyma suretiyle müvekkillerinin mülkiyet hakkı kullanımını fiilen ve tamamen ortadan kaldırılması nedeniyle fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere 10.000.-YTL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı belediye vekili 19.01.2006 tarihli cevap dilekçesi ile, dava konusu taşınmaza idarenin müdahalede bulunup bulunmadığını yapılacak keşifle belirleneceğini, ancak istenilen değer fahiş olduğunu, uzman bilirkişi tarafından değerinin saptanması gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

Mahkememizce 2005/487 E 2007/306 K sayılı yargılamada hüküm sonucunda, toplanan deliller ve dosya kapsamından, davalı belediye tarafından 1972 yılında yapılan imar uygulamaları ile davacılar a ait 23.339 m2 yüzölçümlü 6.5 ada 4 parsel sayılı taşınmazın düzenleme ortaklık payı düşüldükten sonra toplam 17.291 m2 alanlı 50 imar parseli ile dava konusu imar planında yeşil alan olarak bırakılan taşınmazın davacılar verildiği, geri kalan kısmın ise açıklandığı üzere, düzenleme ortaklık payı olarak kamunun yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi ve yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılan pay olarak imar planında ayrıldığı, ancak dava konusu taşınmaz yeşil alan olarak bırakılmasına rağmen tapu kayıtlarında davacıların adlarına olan mülkiyet kayıtlarının değiştirilmediği, ayrıca dava konusu taşınmaz hakkında herhangi bir kamulaştırma işlemi yapılmadığı gibi bu yer için herhangi bir bedel ödendiğinin de iddia ve ispat edilemediği, dava konusu taşınmaza 2000 li yıllardan itibaren el atılarak üzerine koşuyolu, park düzenlemesi ve bir trafo binası yapıldığı, bu sebeple dava tarihi itibarıyla dava konusu taşınmaza ticari ve konut olarak herhangi bir yapılaşmanın mümkün olmadığı, ancak yukarıda açıklandığı üzere, taşınmaza kamulaştırma yapılmaksızın el atılması nedeniyle halihazır malik olan davacıların taşınmaza davalı belediyenin vaki müdahalesinin önlenmesi ya da dava tarihi itibarıyla rayice uygun belirlenecek bir bedel karşılığında taşınmazın davalı belediye adına tesciline karar verilmesini istemek konusunda seçimlik haklarının bulunduğu, bu sebeple düzenlenen 09.3.2007 tarihli bilirkişi heyeti raporuyla belirlenen vasıfları itibarıyla tespit edilen dava tarihi itibarıyla 8.226,75 YTL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle davalıdan alınarak davacılar verilmesine karar verildiği görülmüştür. Mahkememizce verilen bu karar her iki tarafça temyiz edilmiş, Yargıtay 5. Hukuk Dairesince 22.01.2009 tarih 2008/15428 E 2009/390 K sayılı ilamıyla trafo bedeli ve zemin bedelinin davalı Belediyeden tahsiline dair hükümden bir isabetsizlik bulunmadığı ancak KK'nın 11/1-g hükmü gereğince taşınmaz değerinin belirlendiği bilirkişi raporu eksik araştırmaya dayandığı belirtilerek bozulduğu görülmüştür. Bozmadan sonra dava dosyası mahkememiz esasının 2009/295 sırasına kaydedilmiş, bozma ilamı gerekleri yerine getirilerek keşif yapılmış emsal taşınmazlara ilişkin tapu kayıtları celp edilmiş ve bilirkişilerden emsallerde incelenmek suretiyle somut emsal belirlenerek bu emsalin dava konusu taşınmazla karşılaştırması yapılarak buna göre özelliklerde dikkate alınarak taşınmazın toplam değeri bulunmuş,25.07.2011 tarihli bilirkişi heyeti raporunda taşınmazın değerinin dava tarihi itibarıyla 86.185,00 TL olarak bulunmuş, davacı dilekçesini 30.09.2011 tarihli dilekçesinde fazlaya ilişkin hakları saklı tutulduğundan islah etmiş ve mahkemece bilirkişi raporundaki değer esas alınarak 27.10.2011 tarih 2009/295 E 2011/433 K sayılı hüküm kurulmuştur. Bu kararın davalı Belediye tarafından temyizi üzerine Yargıtay 5. Hukuk Dairesi 2012/3523 E 2012/12122 K sayılı 07.06.2012 tarihli bozma ilamında "HUMK.'hun

84. ve Yargıtay İċtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.02.1948 gün ve 10/3 sayılı kararına göre bozmadan sonra ıslah mümkün değildir. Fazlaya dair hakların ek dava açılmak suretiyle talep edilmesi gerekir. Bu itibarla dava dilekçesindeki miktar üzerinden hüküm kurulmak gerekirken ıslah dilekçesindeki talep nazara alınarak fazlaya hükmedilmesi, Doğru görülmemiştir." gerekçesiyle mahkememiz kararı bozulmuştur.

Davacı vekili Yargıtay Bozma ilamına karşı 14.12.2012 tarihli dilekçesini sunmuştur.

Bozma ilamından sonra dava dosyasının yeniden incelenmesi ve yapılan duruşma sonunda mahkememiz bozmadan önce 2009/295 sayılı dosyada yapılan yargılamanın bozma ilamı üzerine olduğu, bozma ilamının davacı lehine hükümler içerdiği, davacının fazlaya ilişkin hakların saklı tutulması suretiyle dava aıttı, önceki verilen hükümde bilirkişi raporunun bozma ilamındaki gerekçelerle geçersiz kabul edilerek esastan bozulduğu ve yeniden keşif ve bilirkişi incelemesi yapıldığı kısaca tahkikatın bozma ilamından sonraki yargılamada devam ettiği açıktır. Mülga HUMK'un 84. maddesi gereğince ıslah tahkikata tabi davalarda tahkikat bitene kadar yapılabilir. Mahkememiz 2009/295 sayılı dosyasında verilen karardan sonra yürürlüğe giren 6100 Sayılı HMK'nın 107. maddesi gereğince davacı dava tarihinde alacağın miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, alacaklı, hukuki ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirtmek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir, karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesinin mümkün olduğu anda davacı, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın davanın başında belirtmiş olduğu talebini arttırabilir.

Yargıtay İċtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.02.1948 tarih ve 10/3 sayılı İċtihadı Birleştirme Kararında "bozmadan sonra ıslah yapılamaz" kuralının her hangi bir somut uyuşmazlığa uygulanabilmesi için bozma ilamının taraflardan biri lehine "usulü kazanılmış hak" doğurmuş olması gerekmektedir. şayet bozma ilamı bu niteliği haiz de değilse, söz konusu IBK kararının emsal olarak uygulanabilme imkanı da bulunmamaktadır. Yargıtay'ın bozma ilamı ile değil, mahkemenin bu bozma ilamına uymasıyla bozma ilamına bağlı bir usulü müktesep hak doğar. şayet yerel mahkeme, bozma ilamına uymayıp da eski kararında direnecek olursa, bozma ilamıyla oluşan herhangi bir usulü müktesep haktan da söz edilemeyecektir. Yargıtay'ın bozma ilamına uyulmasına karar vermesinden sonra, bozma ilamının içeriğine aykırılık oluşturabilecek şekilde yeni bir karar vermesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, bozma ilamına uyma kararı, ilam lehine olan taraf açısından bir usulü müktesep hak doğurmaktadır. Ayrıca, bozma kararı kapsamı dışında kalan hususlar da, durum lehine olan taraf açısından usulü müktesep hak meydana getirmiş olmaktadır. Mahkememiz dosyasında ilk bozma ilamının gerekçesi ve yeniden tahkikat yapılması nedeniyle davalı belediye bakımından bir usulü müktesep hak doğmamıştır. Davalı tarafça ıslaha da itiraz edilmemiştir.

15.03.2006 tarih ve 2006/9-21 E. - 2006/72 K. Sayılı Hukuk Genel Kurul kararında; Yargıtay bozma ilamından sonra yerel mahkemenin herhangi bir tahkikat yapıp yapmadığı değerlendirilmiş ve ıslah talebinin buna göre değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Mddebahte ıslah yapılamayacağına dair HUMK.nun 87. maddesinin son tümcesi, Anayasa Mahkemesinin 1999/1 E. - 1999/33 K. sayılı kararı ile Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle 20.07.1999 tarihinde iptal edilmiş ve dava değerinin sonradan ıslah yoluyla arttırılabilmesi imkanı getirilmiştir. Açmış olduğu kısmi davada fazlaya ilişkin haklarını saklı tutan davacı taraf, 1999 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı sonrasında, alacağının kalan kısmı için ek dava açmak yerine asil davada ıslah talebinde bulunma imkanına kavuşmuş bulunmaktadır. Bu iptal kararıyla HUMK'un 87. maddesinin yürürlükten kalkana kadarki son hali ve aynı zamanda 6100 sayılı HMK'nın 107. maddesinin 1948 tarihli bu İBK'dan sonra yürürlüğe girmiş kanunlar olması ve ıslahın fazlaya ilişkin haklarını saklı tutan davacının talep sonucuna ilişkin olması nedeniyle; mahkememiz 2009/295 sayılı dosyasındaki bilirkişi raporunun da incelenen hususlar bakımından usul ve yasaya uygun olduğu görülerek mahkememiz 27.10.2010 tarihli kararında direnilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1- Mahkememiz 2009/295 E 2011/433 K sayılı 27.10.2010 tarihli kararında DİRENİLMESİNE ve bu nedenle davanın KABULÜNE, 25.07.2011 tarihli bilirkişi heyeti raporunda hesaplanan 86.185,00 TL'NİN Dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte DAVALIDAN ALINARAK DAVACILARA ÖDENMESİNE,

Dava konusu Tire, C. Mahallesi . Mevki 7 pafta 1..0 ada 6. parselde tapuya kayıtlı taşınmazın tapu kaydının iptali ile davalı Belediye adına TAPUYA KAYIT VE TESCİLİNE,

2- Bozmadan sonra yapılan 320 TL keşif bilirkişi incelemesi ve tebligattan ibaret yargılama gideri ile bozmadan önce yapılan 544 TL keşif bilirkişi incelemesi ve tebligattan ibaret yargılama gideri ve 1266,35 TL ıslah harcı ve peşin harç toplamı olmak üzere davacının yaptığı toplam 2130.35 TL yargılama giderinin davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

3- Alınması gereken harç 5.119,38 TL olduğundan peşin alınan (ıslah harcı da dahil) 1.266,35 TL'nin mahsubu ile bakiye 3.853,03 TL bakiye ilam harcının davalı belediyece yatırıldığından bu konuda hüküm kurulmasına yer olmadığına,

4- AAT'nin üçüncü kısmı gereğince hesaplanan 8.944,80 TL nispi vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine,

5- Artan gider avansının karar kesinleştiğinde iadesine

6- Davalının yaptığı yargılama giderleri ve vekalet ücretinin üzerinde bırakılmasına,

Dair, kararın tebliğinden itibaren 15 günlük süre içinde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda temyiz yasa yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 29/04/2014

T.C.

YARGITAY

18. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2014/19162

KARAR NO : 2014/17068

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Tire 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 29/04/2014

NUMARASI : 2014/76 - 2014/167

DAVACI : Z.B. vd. Vek. Av. M.A.B.

DAVALI : T. Belediye Başkanlığı Vek. Av. B.T.

YARGITAY KARARI

Dava, kamulaştırmaz el atma nedeniyle tazminat istemine ilişkin olup, mahkemece verilen kararın 5. Hukuk Dairesi tarafından bozulması üzerine, mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Daire bozma kararına karşı, eski hükümlerle direnilmiş olduğuna göre Hukuk Genel Kurulunca temyiz incelemesi yapılmak üzere dosyanın **Yüksek Birinci Başkanlığa** gönderilmesine, 27.11.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE
Mustafa Aysal	G.Dülger	A.Kellecioğlu	O.Yurdakul	Ö.Borazan

T.C.

YARGITAY

Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulu

ESAS NO : 2014/3069

KARAR NO : 2015/353

YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Tire 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 29/04/2014

NUMARASI : 2014/76 - 2014/167

DAVACI : Z.B. vd.

DAVALI : T. Belediye Başkanlığı

Tarih ve numarası yukarıda yazılı hükmün incelenmesi sırasında Özel Daireler arasında meydana gelen görev uyuşmazlığının giderilmesi istenilmekle, 2797 sayılı Yasa uyarınca toplanan Başkanlar Kurulu'nca dairelerin görevsizlik kararlarıyla dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava sonucu verilen karar, bozma ilamına direnme niteliğindedir.

Uyuşmazlığın bu niteliği itibarıyla hükmün temyiz inceleme görevi Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'na aittir.

S O N U Ç : Yukarıda açıklanan nedenlerle dosyanın Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'na **Gönderilmesine** 26.02.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.